

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

UPA2023/60
3. maj 2023
Mariane Paviasen

Forslag til Inatsisartutsbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at meddele den danske regering, at Grønlands territoriale forbehold for Parisaftalen skal ophæves og meddeles De Forenede Nationers Klimakonvention, UNFCCC.

(Naalakkersuisoq for Landbrug, Selvforsyning, Energi og Miljø, Kalistat Lund)

Ordførerindlæg

På vegne af Inuit Ataqatigiit og med fuld forståelse, har vi følgende bemærkninger Naalakkersuisuts ønske af ophævelse af forbehold for Grønland vedrørende Parisaftalen.

Kloden er kun én og jordkloden er i fare, som følge af vores menneskeskabte handlinger og vores moderne levevis, hvorfor jordens evne for at kunne rense sig selv, ikke kan følge med mere.

At være på Kloden er tidsbegrænset for alle og enhver, vi har efterkommere, og alle os som er her, er kun på leje. Verdens borgere har fundet en sammenslutning hvor vi i fællesskab har formål om at forebygge den globale opvarmning. Grønland er medlem som de af 3. verdens lande i de Forenede Nationers sammenslutning, hvorfor det er meget vigtigt at er medlemmer af en sammenslutning der som mål har at redde kloden.

I sidste måned kunne vi høre ytringer om, hvor meget vi får hvis vi tilslutter os? Ja, at det vil blive sværere at leve på kloden og hvis vi kun tænker på at få penge ved at tilslutte os en sammenslutning; det vil føre til vores undergang. Fra Inuit Ataqatigiit tænker vi, at vi skal være medlemmer til hvilke som helst sammenslutning der har det formål at redde Kloden fra undergang, at vi allerede er hårdt ramt på vores levevis, specielt er der udfordringer i den nordlige del af Landet, hvor fangere og fiskeres traditionelle fangst og fiskeri metoder er stillet mere udfordrende der rammer mest i deres indtægter. Fåreholdere i Sydgrønland er også begyndt at blive ramt af uforudsigelige vejrforhold, ramt af tørke i nogle somre og nogle somre som er mere regnfulde. På grund af hyppigere søgang begrænses fange og fiskernes erhverv. Ødelæggelser af storme og regn er mere mærkbare. Vi bør handle mere.

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

Ja, at vi handler her i landet, hvor vi i Inatsisartut har godkendt anlæg, som også kaldes grønenergi, anlæggelse af lufthavne, fragtskibe og optimering af fiskefartøjer. Men disse alene burde ikke tilfreds os tilfredse, da forskers fremlæggelser af deres undersøgelser nævnes når 6 miner der har licenser starter med udvinding vil CO2 øges med 40 %, og vi må lave handleplaner med formål, at de ikke producere så en stor CO2. For eksempel er vi blevet viden om at Killavaat Alannguat (Kringlerne i Sydgrønland) og Nukissiorfiit har indgået en aftale, dette er godt, og kan vi ved lovforslag forslå at minimere produktion af CO2 skal være begrænset ved benyttelse af Grønenergi?

For at vende tilbage til forslaget; landets udvikling mod selvstændighed er det nødvendigt at vi selvfølgelig er med i sammenslutninger der arbejder til fordel for vores klode. Vi har jo kun den ene Klode og der er ingen anden til at erstatte med og den forfalder og det er meget vigtigt at sender et budskab der viser at vi er med til at handle, og hvis vi hele tiden tænker at andre må tage sig af det og ikke handle får det fatale konsekvenser og dette vil vore efterkommere så betale.

Før denne forslag blev fremlagt, blev alle medlemmer af Inatsisartut inviteret til orientering om hvad forslaget går ud på. Det blev fremlagt mange forskellige og interessante undersøgelsesresultater. Og af det der blev fremlagt, kan nævnes: når der bliver spurgt ind til, hvilke midler vi får ved at tilslutte os, er svaret den, når vi tager et lån i banken til for at anlægge grønne energianlæg, bliver det med lav rente, dette bør afdækkes. Som selvstændigt medlem kan vi beslutte hvilke erhverv der skal medtages i beregningen af CO2 udslip, hvor Færøerne besluttede om ikke at medtage fiskerierhvervet i beregningerne. En af fordele der bliver nævnt er, når Naalakkersuisut deltager i COP topmøde om Parisaftalen, kan vi ikke sættes uden for døren som medlemmer. Konsekvensen at ikke være medlem er, at ikke kunne være med i den globale debat om klimaforandringerne, i foraene. Vigtige informationer om indlandsisens hurtige afsmeltning, mulighed for at kunne komme med udmeldinger om fiskeres, fangeres og fåreholderes udfordringer i forbindelse med klimaforandringer, om hvilke følger optøning af permafrosten, giver vores land m.v.

Hver borger her i landet udleder 10 tons CO2 om året. Dette som følge af import af udstyr, madvarer og andre varer her til landet. Hvilke følger vil der være ved at tilslutte os Parisaftalen, vil det give mere forebyggelse og give os øget selvforsyning?

Og det er disse der bør bringes til blandt dem der har indgået Parisaftale og hvis vedvarende udvikling påbegyndes ved samarbejde, burde vi mindst være medlem af arbejdsgruppen der arbejder for forbedring og forebygger af klodens ødelæggelse.

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

Vi er ikke de eneste der lever i denne klode, vi er mange verdensborgere og ved at tænke på vores efterkommere, burde have mere omtanke og vejen er at være en del af Parisaftalen. Være med i forskellige tiltag som nemmere mindsker forurening, vi har behov for mere udbytte og viden og nødvendigt at være del af i debatter i arbejdsgrupper.

Tak.